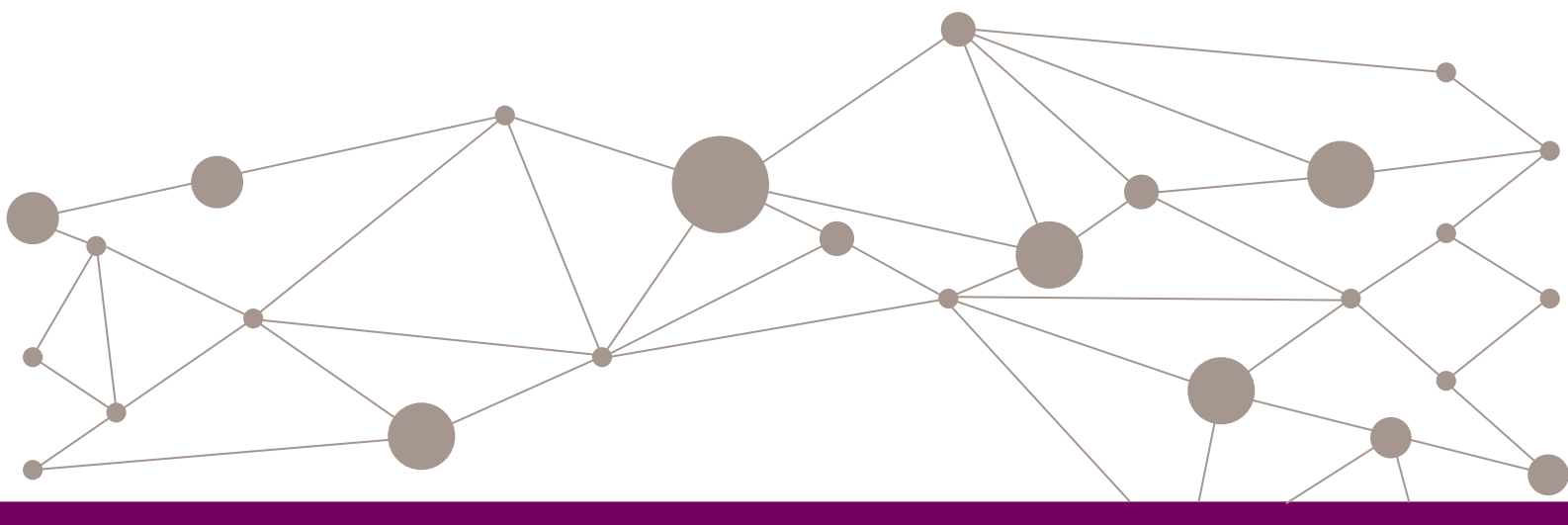
INNOВАЦІЇ ДЛЯ ПОДОЛАННЯ ЕПІДЕМІЇ ВІЛ

ІНДИВІДУАЛЬНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ ПІД ЧАС ОТРИМАННЯ ПОСЛУГ З ТЕСТУВАННЯ НА ВІЛ

2023

Автори - упорядники:

- Виноградова Олександра
  FHI360, Технічна радниця з питань профілактики ВІЛ та формування попиту на послуги з тестування на ВІЛ
- Проценко Олексій
  Начальник відділу інноваційних програм БО «Мережа 100 відсотків життя. Запоріжжя»
- Коломоєць Марія
  Менеджерка із зв'язків з громадськістю БО «Мережа 100 відсотків життя. Запоріжжя»

Підготовка цих рекомендацій стала можливою завдяки щедрій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID) та Надзвичайну ініціативу Президента США з надання допомоги у боротьбі з ВІЛ/СНІД. Зміст є винятковою відповідальністю Пакту та партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США

ЗМІСТ

Перелік скорочень	4
Розділ 1. Дотестове інформування перед асистованим самотестуванням	5
Розділ 2. Консультування під час очікування результату тесту асистованого тестування на ВІЛ	8
Розділ 3. Післятестове консультування у разі негативного результату тестування	9
Розділ 4. Післятестове консультування у разі позитивного результату тестування	13
Додаток 1. Самотестування оральними тестами	16
Додаток 2. Самотестування швидкими кров'яними тестами	18

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ

АА	анонімні алкоголіки
АРТ	антиретровірусна терапія
ВІЛ	вірус імунодефіциту людини
ВН	вірусне навантаження
ДКП/PrEP	доконтактна профілактика
ЗОЗ	заклад охорони здоров'я
ЗПТ	замісна підтримувальна терапія
ІОМ	інформаційно-освітні матеріали
ЛВНІ	люди, які вживають ін'єкційні наркотики
НР	невизначальний рівень
ПАР	психоактивні речовини
ПОШ	пункт обміну шприців
ПТВ	послуги з тестування на ВІЛ
СП	секс-працівники
ЧСЧ	чоловіки, які мають секс з чоловіками

РОЗДІЛ 1. ДОТЕСТОВЕ ІНФОРМУВАННЯ ПЕРЕД АСИСТОВНИМ САМОТЕСТУВАННЯМ

Представтесь клієнтові, запитайте клієнта як до нього/неї можна звертатись.

Візуально оцініть, чи знаходиться клієнт у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння.

У разі, якщо клієнт знаходиться у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння:

Домовтесь про дату та час наступної зустрічі

Для осіб у стані наркотичного сп'яніння, надайте інформацію про ЗПТ (назва організації, контакти)

Для осіб у стані алкогольного сп'яніння, надайте інформацію про групи АА (назва організації, контакти)

У разі, якщо клієнт знаходиться у ясному стані свідомості, стисло розкажіть про Організацію, яку ви представляєте та про послуги з тестування на ВІЛ.

Надайте інформацію про асистоване самотестування на ВІЛ: що буде відбуватись скільки часу потрібно на це тощо.

Опитайте особу про попередній досвід тестування: як давно відбувалось тестування, який результат було отримано:

У разі позитивного результату тестування наголосіть на недоцільності тестування, якщо людина вже приймає АРТ та/або має встановлений діагноз «ВІЛ-інфекція».

Наголосіть на важливості регулярного відвідування лікаря-інфекціоніста та регулярного прийому АРТ

У разі, якщо клієнт не приймає АРТ або має суб'єктивні проблеми з прихильністю, переадресуйте клієнта, за його згоди, до соціального працівника напряму «Догляд та Підтримка»

У разі, якщо попередній результат тестування був негативним, надайте інформацію про переваги тестування на ВІЛ та наслідки недіагностованої ВІЛ-інфекції.

Проведіть оцінку індивідуальних ризиків щодо інфікування ВІЛ, зокрема, обговоріть наявної ризикової поведінки - статеві контакти під впливом ПАР, часта зміна сексуальних партнерів, незахищені контакти з випадковими партнерами (див. форму №1).

Форма №1 «Скринінгова анкета з раннього виявлення ВІЛ».

ДАТА заповнення анкети _____

Чи обстежувались Ви колись на ВІЛ?	☐ *Так* ☐ *Ні*

Якщо відповідь «Так». Який результат тесту ви отримали? Коли це було?

Якщо відповідь «Ні», «Не пам'ятаю», «Негативний результат тесту» більш ніж три місяці тому, поставьте наступні запитання:

Чи був у Вас секс без презерватива з випадковим партнером?	☐ *Так* ☐ *Ні*
Чи був у Вас більш ніж один сексуальний партнер?	☐ *Так* ☐ *Ні*
Чи був у Вас анальний секс із партнером чоловічої статі?	☐ *Так* ☐ *Ні*
Чи був у Вас коли-небудь секс із особою, яка ін'єкційно вживала наркотики?	☐ *Так* ☐ *Ні*
Чи був у Вас коли-небудь секс з особою з ВІЛ-позитивним статусом?	☐ *Так* ☐ *Ні*
Чи Ви надавали або отримували секс-послуги за винагороду?	☐ *Так* ☐ *Ні*
Чи вживали Ви коли-небудь нарккотики ін'єкційно?	☐ *Так* ☐ *Ні*
Чи був у Вас досвід тюремного ув'язнення?	☐ *Так* ☐ *Ні*

Якщо відповідь так хоча б на одне запитання, проведіть тестування.

Враховуючи інформацію про наявну ризикову поведінку, віднесіть клієнта до певною ключової групи населення щодо інфікування ВІЛ

Надайте клієнтові інформацію про значення позитивного та негативного ВІЛ-статусу, АРТ та переваги раннього початку АРТ.

Надайте клієнтові інформацію про невизначальний рівень (НР) вірусного навантаження (ВН), неможливість передачі ВІЛ при НР ВН.

Надайте клієнтові інформацію про програми доконтактної профілактики ВІЛ-інфекції (ДКП/PrEP) у разі наявної ризикової поведінки та можливого негативного результату тестування.

Наголосіть на конфеденційності під час дотестового інформування, зокрема, щодо результату тестування.

Проінформуйте клієнта про можливість відмовитись від тестування:

У разі відмови від ПТВ – з'ясуйте причини відмови, залежно від причин відмови – надайте необхідну інформацію

Запропонуйте звернутись за послугами до: сімейного лікаря, іншого консультанта, надайте контакти

Якщо клієнт згодний на проведення асистованого тестування:

Заповніть необхідну документацію таДізнайтесь, чи залишились у клієнта будь-які запитання – надайте на них відповідь.

проведіть інструктаж щодо процедури самотестування (див. додаток №1 «Самотестування оральними тестами» або додаток №2 «Самотестування кров'яними тестами»).

За потреби, допоможіть клієнтові у заборі біологічного матеріалу для тестування (кров або ротова рідина).

Зазначте на тестовій системі олівцем/ручкою/маркером ім'я клієнта та час завершення тестування.

РОЗДІЛ 2. КОНСУЛЬТУВАННЯ ПІД ЧАС ОЧІКУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТУ ТЕСТУ АСИСТОВАНОГО ТЕСТУВАННЯ НА ВІЛ

Обговоріть можливі результати самотестування на ВІЛ і що потрібно буде робити у разі отримання кожного з них:

+	-	?
позитивний	*негативний*	*недійсний*

Наголосіть на тому, що у разі позитивного результату самотестування потрібно буде підтвердити або спростувати його на базі ЗОЗ:

- *Назва ЗОЗ* _____
- *Адреса* _____
- *Графік роботи* _____
- *Контакти* _____

Враховуючи попередню оцінку наявних ризиків щодо інфікування ВІЛ, допоможіть клієнтові, за допомогою методів мотиваційного інтерв'ю, обрати шляхи зниження ризику та заходи з профілактики інфікування

За потреби, надайте психологічну підтримку – проявіть емпатію, навички активного слухання. З'ясуйте причини хвилювання, у разі наявних міфів та хибних уявлень про ВІЛ-інфекцію – надайте клієнтові достовірну інформацію

Якщо є вільний час – розпочніть процедуру внесення даних до ІТС «DataCheck»

РОЗДІЛ 3. ПІСЛЯТЕСТОВЕ ІНФОРМУВАННЯ У РАЗІ НЕГАТИВНОГО РЕЗУЛЬТАТУ ТЕСТУВАННЯ

Уточніть персональну інформацію клієнта з метою підтвердження його особистості задля збереження конфіденційної інформації про результат тестування.

З'ясуйте, як клієнт розуміє отриманий результат тестування.

У разі потреби, допоможіть інтерпретувати результати тестування та поясніть його значення.

Надайте інформацію про «серологічне вікно» та його значення у діагностиці ВІЛ.

Враховуючи наявну ризиковану поведінку, наголосіть на необхідності отримання ПТВ що три або шість місяців.

Надайте інформацію про важливість знання ВІЛ-статусу партнера (ін'єкціного та/або статевого) та необхідність залучення партнера до ПТВ.

У разі погодження залучення партнера до ПТВ, проведіть скринінг на насильство з боку партнера відповідно до типової форми (див.форму №2)

Оберіть спосіб інформування партнера (див.форм №3)

У разі позитивного скринінгу на насильство – завершіть опитування та надайте контакти Організацій, які займаються протидією домашньому та ґендерно-зумовленому насильству

Залучіть партнера до ПТВ відповідно до обраного способу інформування

Форма №2 «Оцінка ризику насильства».

Чи [ім'я партнера(ки)] коли-небудь Вас бив(ла), штовхав(ла), лякав(ла) або робив(ла) Вам боляче іншим чином?	☐ *Так* ☐ *Ні*
Чи погрожував(ла) Вам коли-небудь [ім'я партнера(ки)] завдати шкоди?	☐ *Так* ☐ *Ні*
Чи примушував(ла) Вас коли-небудь [ім'я партнера(ки)] робити щось під час статевого акту, що змушувало Вас відчувати дискомфорт?	☐ *Так* ☐ *Ні*

Форма №3 «Тип залучення партнера(ки) до тестування»

(Окрім випадків, коли партнер(ка) клієнта(ки) є ВІЛ-позитивним(ою))

Спроба контакту 1:

Спосіб інформування партнера(ки)*:

☐ *індексним клієнтом(ою)*
☐ *соц. працівником(цею)*
☐ *за контрактом*
☐ *спільне*

Дата _____

Результат:

☐ *клієнт(ка) повідомив(ла) про свій ВІЛ+ статус*
☐ *партнер(ка) погодився(лася) пройти тестування*
☐ *партнер(ка) відмовився(лась) пройти тестування*
☐ *не вдалось зв'язатись*

***Спосіб інформування партнера(ки):**

- *Інформування індексним(ною) клієнтом(кою) - клієнт(ка) самостійно повідомляє свого партнера(ку)/дитину (до 18 років) про ВІЛ та спонукає його/її прийти до лікувального закладу/неурядової організації та пройти тест на ВІЛ.*

- *Інформування соціальним(ою) працівником(цею) - соціальний(а) працівник(ця) телефонує або відвідує партнерів(ок) та рекомендує їм пройти тест на ВІЛ.*

- *Інформування за контрактом - соціальний(а) працівник(ця) домовляється (усно/письмово) із індексним клієнтом(кою), що той/та повідомить свого партнера(ку). Очікується, що партнер(ка)/дитина (до 18 років) пройдуть тестування протягом 14 днів. В іншому випадку соціальний(а) працівник(ця) самостійно зв'язується з партнером(кою) індексного клієнта(ки).*

Спільне інформування - соціальний(а) працівник(ця) є присутнім(ьою) під час розмови індексного(ї) клієнта(ки) зі своїм партнером(кою), надає йому/їй підтримку і допомагає залучити партнера(ку) до тестування.

Надайте інформацію про бар'єрні методи профілактики ВІЛ та надайте клієнтові профілактичні матеріали (презервативи, лубриканти).

За результатами обраних шляхів зменшення ризиків інфікування ВІЛ (відбувалось у консультуванні під час очікування результату тесту), надайте інформацію про обраний метод профілактики:

ЗПТ

ДКП/PrEP

ПОШ

Уточніть, чи потрібна клієнтові допомога щодо оформлення участі у програмах ЗПТ, ДКП/PrEP, ПОШ тощо. У рази позитивної відповіді домовтесь про місце, час та дату наступної зустрічі або надайте контакти профільного соціального працівника.

Проведіть опитування стосовно ризикових соціальних мереж клієнта (див.форму №4).

Разом з клієнтом оберіть спосіб залучення осіб до послуг з тестування на ВІЛ (див. форму №3), наголосіть на можливості неасистованого самотестування осіб з числа ризикових мереж клієнта(ки) за допомогою оральних тестів

У разі наявних осіб з числа ризикових соціальних мереж, зафіксуйте імена та контакти людей (див. табл №1).

Форма №4 «Запитання стосовно ризикованих соціальних мереж клієнта (-ки)»

Запитайте клієнта(ку) про наступне:

Чи знаєте ви людей, які можуть мати ризик інфікування ВІЛ, пов'язаний з їх поведінкою (статевий, ін'єкційний або мають партнера, який живе з ВІЛ)?
(Якщо «Так», перейдіть до наступних запитань)

☐ *Так*
☐ *Ні*

Чи могли б ви запропонувати цим людям тестування на ВІЛ?
(Якщо «Ні»)

☐ *Так*
☐ *Ні*

Ви можете запросити цих людей в офіс НУО?
(Якщо «Так», надайте інформацію про час візитів)

☐ *Так*
☐ *Ні*

Ви можете взяти оральні тести для самостійного тестування для цих людей із собою?
(Якщо «Так», надайте інформацію як правильно використовувати тест та внесіть дані про розповсюдження оральних тестів у необхідну документацію)

☐ *Так*
☐ *Ні*

Чи можете Ви надати контакти цих людей, щоб самостійно з ними зв'язатися та запропонувати обстеження на ВІЛ?
(Якщо , внесіть контакти в таблицю нижче)

☐ *Так*
☐ *Ні*

Таблиця № 1 «Список контактів, яким буде запропоновано обстеження на ВІЛ».

Ім'я	*Телефон*	*Профіль в соціальних мережах, елекронна адреса або інше*

Пам'ятка: запевніть клієнта(ку), що Ви дотримуєтесь принципів конфіденційності у своїй роботі з даними клієнта(ку).

Надайте клієнту ІОМ щодо ВІЛ-інфекції, а також свої контакти для подальшого зв'язку.

Дізнайтесь, чи залишились у клієнта будь-які запитання – надайте на них відповідь.

Завершіть зустріч з клієнтом, за потреби – призначте дату наступної зустрічі.

РОЗДІЛ 4. ПІСЛЯТЕСТОВЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ У РАЗІ ПОЗИТИВНОГО РЕЗУЛЬТАТУ ТЕСТУВАННЯ

Уточніть персональну інформацію клієнта з метою підтвердження його особистості задля збереження конфіденційної інформації про результат тестування.

З'ясуйте, як клієнт розуміє отриманий результат тестування.

У разі потреби, допоможіть інтерпретувати результати тестування та поясніть його значення

Дайте можливість клієнту проявити емоції, за необхідності.

Надайте емоційну підтримку.

Оцініть психологічний стан клієнта та здатність клієнта впоратись зі стресовою ситуацією.

За потреби – надайте інформацію про можливість отримання психологічних послуг в Організації (контакти, графік прийому)

З'ясуйте потенційні джерела підтримки – хто зможе зараз підтримати клієнта, комі він може розповісти про результат тестування.

Актуалізуйте інформацію про безкоштовність та доступність АРТ, переваги раннього початку АРТ.

Надайте інформацію зменшення ризиків передачі ВІЛ сексуальному партнеру при регулярному прийомі АРТ («не визначається = не передається»).

Поясніть необхідність якомога скоріше звернутись у ЗОЗ для підтвердження або спростування результату тестування.

Змотивуйте клієнта до отримання послуг з транспортування до ЗОЗ зараз.

Проінформуйте координатора проєкту про свій подальший алгоритм дій.

У разі відмови клієнта від супроводу до ЗОЗ одразу після тесту обговоріть і заплануйте місце, дату та час наступної зустрічі та продовжуйте післятестове інформування починаючи з:

Наголосіть на необхідності використання презервативів під час кожного статевого акту.

Для клієнтів з числа ЛВНІ:
- надайте інформацію про можливість позачергової участі у програмах ЗПТ;
- уточніть, чи потрібна клієнтові допомога щодо оформлення участі у програмах ЗПТ, ДКП, ПОШ тощо.

У разі позитивної відповіді домовтесь про місце, час та дату наступної зустрічі або надайте контакти профільного соціального працівника.

Обговоріть можливості та варіантів розкриття ВІЛ-статусу партнеру.

Надайте інформацію про важливість знання ВІЛ-статусу партнера (ін'єкційного та/або статевого) та необхідність залучення партнера до ПТВ.

Надайте клієнту інформацію про дискордантні пари та інформацію про можливість залучення партнера до програми ДКП/PrEP у разі негативного результату тестування (графік роботи, контакти).

У разі погодження залучення партнера до ПТВ, проведіть скринінг на насильство з боку партнера відповідно до типової форми (див. форму №2).

У разі позитивного скринінгу на насильство – завершіть опитування та надайте контакти Організацій, які займаються протидією домашньому та ґендерно-зумовленому насильству (графік роботи, контакти)

Оберіть спосіб інформування партнера (див.форму №3).

Залучіть партнера до ПТВ відповідно до обраного способу інформування.

Надайте інформацію про бар'єрні методи профілактики ВІЛ та надайте клієнтові профілактичні матеріали (презервативи, лубриканти).

Проведіть опитування стосовно ризикових соціальних мереж клієнта (див. форму №4).

Разом з клієнтом оберіть спосіб залучення осіб до послуг з тестування на ВІЛ (див. форму №3), наголосіть на можливості неасистованого самотестування осіб з числа ризикових мереж клієнта за допомогою оральних тестів.

У разі наявних осіб з числа ризикових соціальних мереж, зафіксуйте імена та контакти людей (див. форму №4).

Надайте клієнту інформаційно-освітні матеріали щодо ВІЛ-інфекції, а також свої контакти для подальшого зв'язку.

Супроводжуйте клієнта до ЗОЗ для підвердження діагнозу, постановки під медичний нагляд та початку АРТ.

У разі негативного результату тестування або недійсного результату тестування, проведіть консультування починаючи з пункту про «серологічне вікно» (див. розділ 3).

Надайте клієнтові інформацію про проєкти з формування прихильності до АРТ (за наявності). За згодою клієнта – переадресуйте його до відповідного соціального працівника або надайте його контакти.

Дізнайтеся, чи залишились у клієнта будь-які запитання. У разі наявності питань – надайте на них відповідь.

Завершіть зустріч з клієнтом – подякуйте за спілкування, за потреби – призначте дату наступної зустрічі.

ДОДАТОК 1. САМОТЕСТУВАННЯ ОРАЛЬНИМИ ТЕСТАМИ

Застереження:

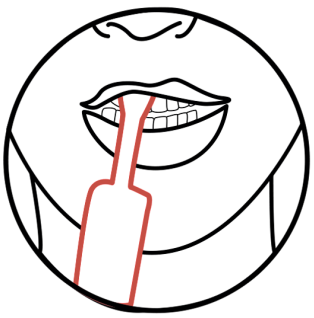
- За 15 хвилин до тестування не рекомендується їсти, пити, курити, полоскати рот і чистити зуби!
- Температура повітря під час проведення тестування для оральних тестів має бути в межах від +15 °C до +37 °C (дивіться інструкцію).
- Якщо використано засоби догляду за ротовою порожниною, процедуру доцільно проводити не раніше ніж через 30 хвилин після цього!
- Перед забором ясенної рідини зніміть усі стоматологічні пристосування, наприклад, зубні протези чи будь-які пристрої, що вкривають ясна.
- Для виконання тесту використовуйте тільки ясенну рідину, не слину!
- Кров, сироватка, грудне молоко, плазма, сперма, слина, сеча, вагінальні виділення тощо не придатні для проведення тесту.

Крок 1

- Розкрийте перший пакет із фольги з флаконом розчину (буферу).
- Зніміть кришку з флакону. Не виливайте рідину. Не пийте рідину!
- Вставте флакон у підставку.
- Розкрийте другий пакет із фольги з тест-касетою та вийміть її. Не торкайтеся пласкої лопатки пальцями!

Крок 2

- Лопатку тесту розташуйте у ротовій порожнині так, щоб вона перебувала між щокою та зовнішньою поверхнею ясен.
- Щільно притисніть лопатку до верхніх ясен і проведіть нею уздовж ясен, зробіть те саме з нижніми яснами.
- Лопатку опустіть у флакон з розчином (буфером). Рідина підніметься вгору вздовж тест-смужки.

Крок 3

- Залиште на 20 хвилин.

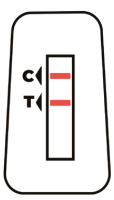
- Після цього інтерпретуйте результат. Не слід намагатися інтерпретувати результат раніше встановленого часу або якщо пройшло понад 40 хвилин!
- Зчитайте результати. Якщо ви використовуєте окуляри для читання, одягніть їх.

  Тримайте телефон поряд, щоб безпосередньо спілкуватися з соціальним працівником голосим або відеозв'язком.

  Під час проведення тестування оральними тестами можна отримати позитивний, негативний та недійсний результати тесту на ВІЛ.

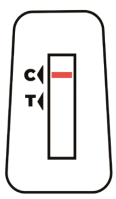
Будь-який відтінок червоної лінії біля відмітки «Т» на тест-касеті має розглядатися як позитивний результат.

Позитивний результат *тесту означає, що антитіла до ВІЛ виявлені. Це свідчить тільки про ймовірність інфікування. У разі позитивного результату тесту в вікні результатів з'являються 2 червоні лінії (тестова — «Т» і контрольна — «С»).*

Позитивний результат тесту, отриманий під час самотестування, необхідно якомога швидше підтвердити або спростувати, пройшовши додаткове обстеження швидким кров'яним тестом на базі НУО, в якому ви отримали оральний тест, або смостійно в медичному закладі.

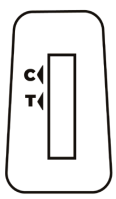
У разі ***негативного результату*** *тесту в вікні результатів з'являється тільки одна червона лінія біля відмітки «С» (контроль). Це означає, що антитіла до ВІЛ не виявлені.*

Цей результат не виключає нещодавнього інфікування і періоду «серологічного вікна»!

«Серологічне вікно» — це період часу, необхідний для вироблення імунною системою достатньої кількості антитіл для виявлення тестами на ВІЛ. Якщо була ризикована поведінка, рекомендується повторити тест через три місяці від останнього ризикованого контакту.

У разі ***недійсного результату*** *швидкого тесту червона лінія біля відмітки С не з'являється.*

Причини: неправильне зберігання тесту, порушення процедури тестування, недостатня кількість крові або буферу
тощо. Якщо отримано недійсний результат, дослідження потрібно повторити на іншому тесті.

Крок 4

- Витягніть тест-смужку з флакону з буфером.

- Закрийте флакон кришкою.
- Викиньте всі матеріали у звичайний побутовий смітник (у випадку самотестування без допомоги фахівця).

Додаток 1.
Самотестування оральними тестами

Згідно з «Алгоритмом надання послуг з тестування на ВІЛ клієнтам проєкту» створеним в межах Проєкту USAID «Інновації для подолання епідемії ВІЛ»

ДОДАТОК 2. САМОТЕСТУВАННЯ ШВИДКИМИ КРОВ’ЯНИМИ ТЕСТАМИ

Застереження:

- Температура повітря під час проведення тестування для кров’яних тестів має бути в межах від +15 °С до +30 °С (дивіться інструкцію).
- Не можна використовувати тести, якщо їхній строк придатності минув.
- Не змінюйте процедуру тестування, зазначену в інструкції з використання швидких тестів.
- Використовуйте тільки ті піпетки та буфер/розчин, що надаються до цього набору тесту
- Виконуйте тестування відразу після відкриття упаковки з фольги.
- Усе, що було використано під час тестування (спиртові та сухі серветки, скарифікатор, піпетка, тест-касета тощо):
  - після СТ-ВІЛ рекомендуємо скласти в пакет із фольги, у якому була тест-касета, і викинути у сміття;
  - після асистованого тестування на ВІЛ скидаємо в контейнер «Особливо небезпечно» та по закінченню роботи утилізуємо згідно з наказом МОЗ України від 18.06.2015 № 325 «Про затвердження Державних санітарно-протиепідемічних правил і норм щодо поводження з медичними відходами».

Крок 1. Ретельно ознайомтеся з інструкцією виробника з використання цього швидкого тесту.

- Зверніть увагу на:
  - кількість крапель крові з пальця, які необхідно помістити в лунку «S» тест-касети;
  - кількість крапель буферу/розчину, які необхідно помістити в лунку «S» тест-касети;
  - час, через який необхідно оцінити результат тесту.

Крок 2. Помийте руки з милом або обробіть спиртовою серветкою, антисептиком, висушіть або витріть їх.

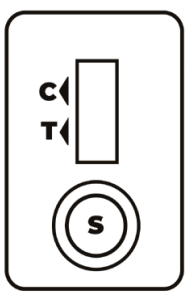
Крок 3. Підготуйте все для проведення тестування:

- Відкрийте упаковку з фольги і висипте вміст на стіл або іншу горизонтальну поверхню.
- Розмістить тест-касету, тримаючи її за краї, лункою «S» до себе. Не торкайтесь руками мембрани в тестовій зоні.
- Пакетик з осушувачем покладіть назад в упаковку з фольги.
- Роздивіться на тест-касеті позначки та лунки.

Позначка «T» *— навпроти неї з'явиться червона смужка, якщо результат тесту буде позитивним, або не з'явиться, якщо він буде негативним.*

Позначка «C» *— навпроти неї мусить з'явитися червона смужка за будь-якого результату тесту. Це свідчить про те, що тест працює правильно.*

Якщо червона смужка не з'явилась, то цей тест не спрацював, його неправильно зберігали або неправильно провели процедуру тестування (наприклад, дали недостатню кількість крові або буферу, забули капнути буфер або кров встигла згорнутись до додавання буферу тощо).

Лунка «S»*, у яку додають спочатку кров, а потім буфер.*

- Відкрийте буфер.

- Підготуйте скарифікатор. Язичок скарифікатора зазвичай потрібно повернути на 180° та витягнути його.
- Відкрийте упаковку спиртової серветки та сухої серветки, якщо є, але не діставайте їх до використання. Майте додаткові серветки, якими ви зможете скористатися за необхідності.

Крок 4. Підготуйте палець для забору крові:

- Для посилення кровотоку зігрійте руки, потираючи долоню о долоню, можна опустити руки донизу приблизно на 30 сек.
- Оберіть палець (вказівний, середній, безіменний) будь-якої руки, щоб вам було зручно його проколювати. Він має бути без ушкоджень шкіри, без загрубілої шкіри, без кілець та інших прикрас.
- Протріть спиртовою серветкою подушечку обраного пальця (не розтираючи його).
- Дайте спирту висохнути.

Крок 5. Зробіть забір крові:

- Щоб зменшити тремтіння рук, можна покласти обраний палець на стіл.
- Проколіть обраний палець скарифікатором з будь-якого боку подушечки пальця, як вам зручно.
- Бажано, щоб крапля крові витікала вільно. Якщо не витікає, потрібно притиснути подушечку пальця нижче місця проколу й почекати, доки з'явиться маленька крапелька крові.
- Промокніть сухою/спиртовою серветкою першу краплю крові, якщо є така можливість і якщо це зазначено в інструкції.
- Якщо після цього наступна крапля крові сама не з'являється, натисніть на подушечку пальця нижче місця проколу і чекайте, доки не з'явиться вже достатньо велика крапля крові.
- Крапля крові не має стікати по пальцю. Якщо крапля стікає, промокніть її сухою/спиртовою серветкою. Натисніть ще раз, щоб з'явилась нова крапля крові.
- Стисніть балончик одноразової пластикової піпетки й опустіть відкритий кінчик піпетки в краплю крові, не торкаючись поверхні шкіри, а потім потихеньку спускайте тиск, для того щоб зробити забір краплі крові, але не розжимайте пальці зовсім. Уникайте утворення бульбашок!

Крок 6. Додавання крові в тест-касету:

- Капніть кров у лунку «S» на тест-касеті. Кількість крапель крові зазначена в інструкції до вашого тесту. Не торкайтесь піпеткою мембрани лунки, щоб не пошкодити її!

Крок 7. Додавання буферу:

- Не зволікайте, кров може згорнутися. Одразу після внесення крові капніть буфер, який додається до вашого тесту, у лунку «S», не торкаючись мембрани лунки на тест-касеті. Кількість крапель буферу зазначена в інструкції до вашого тесту.
- Буфер тримайте строго вертикально, щоб не з'являлись бульбашки повітря!
- Прикладіть до місця проколу спиртову, а краще суху серветку.

Крок 8. Облік результатів тестування:

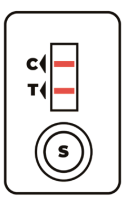
- Запишіть час початку реакції та кінцевий час обліку реакції.
- Інтерпретуйте результат, коли пройде кількість часу, вказана в інструкції.

  Не зчитуйте результат раніше вказаного часу або пізніше, це може дати невірні результати!

  У разі проведення тестування швидкими тестами можна отримати позитивний, негативний та недійсний результати тесту на ВІЛ.

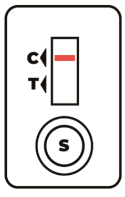
  Будь-який відтінок червоної лінії біля відмітки «Т» на тест-касеті має розглядатися як позитивний результат.

Позитивний результат *тесту означає, що антитіла до ВІЛ виявлені. Це свідчить тільки про ймовірність інфікування. У разі позитивного результату тесту в вікні результатів з'являться 2 червоні лінії (тестова — «Т» і контрольна — «С»).*

Позитивний результат тесту, отриманий під час самотестування, необхідно якомога швидше підтвердити або спростувати, пройшовши обстеження в медичному закладі.

У разі ***негативного результату*** *тесту в вікні результатів з'являється тільки одна червона лінія біля відмітки «С» (контроль). Це означає, що антитіла до ВІЛ не виявлені.*

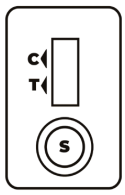

Цей результат не виключає нещодавнього інфікування і періоду «серологічного вікна»!

«Серологічне вікно» — це період часу, необхідний для вироблення імунною системою достатньої кількості антитіл для виявлення тестами на ВІЛ. Якщо була ризикована поведінка, рекомендується повторити тест через три місяці від останнього ризикованого контакту.

*У разі **недійсного результату** швидкого тесту червона лінія біля відмітки С не з'являється.*

Причини: неправильне зберігання тесту, порушення процедури тестування, недостатня кількість крові або буферу тощо. Якщо отримано недійсний результат, дослідження потрібно повторити на іншому тесті.

Консультант навчає та контролює правильність виконання всіх кроків самотестування.

Перед проведенням асистованого тестування на ВІЛ консультант:

- миє руки з милом, висушує або витирає їх одноразовим рушником. Якщо такої можливості немає, він обробляє руки антисептиком;
- одягає одноразові рукавички (бажано без тальку);
- обробляє поверхню столу або клейонки (якщо стіл не можна обробляти) дезінфекційним розчином, який не містить хлор та перекис водню;
- допомагає клієнту розкласти й підготувати всі необхідні матеріали для тестування;
- нагадує послідовність кроків;
- контролює, щоб усі використані потенційно інфіковані матеріали одразу скидались у контейнер «Особливо небезпечно», а неінфіковані відходи в смітник (упаковки тестів, серветок тощо), а не накопичувались на столі;
- якщо буфер у багаторазовому флаконі, то рекомендується, щоб консультант додав його в лунку для запобігання випадкового контакту отвору флакону буферу з кров'ю в лунці;
- записує час початку та закінчення реакції;
- інтерпретує результати тестування разом з клієнтом;
- обробляє поверхню стола або клейонки дезінфекційним розчином по закінченню самотестування;

- продовжує консультування клієнта під час очікування та після отримання результатів;
- за необхідності перенаправляє та супроводжує до ЗОЗ для дообстеження та отримання лікування.

Додаток 2.
Самотестування швидкими кров’яними тестами

Згідно з «Алгоритмом надання послуг з тестування на ВІЛ клієнтам проєкту» створеним в межах Проєкту USAID «Інновації для подолання епідемії ВІЛ»

